

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (desiata komora)

z 24. septembra 2020*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Štátna pomoc – Články 107 a 108 ZFEÚ – Nariadenie (EÚ) č. 651/2014 – Vyňatie určitých kategórií pomoci zlučiteľných s vnútorným trhom – Príloha I – Malé a stredné podniky (MSP) – Definícia – Kritérium nezávislosti – Článok 3 ods. 1 – Samostatný podnik – Článok 3 ods. 4 – Vylúčenie – Nepriama kontrola 25 % imania alebo hlasovacích práv verejnými orgánmi – Pojmy ‚kontrola‘ a ‚verejné orgány‘“

Vo veci C-516/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Verwaltungsgericht Berlin (Správny súd Berlín, Nemecko) zo 17. júna 2019 a doručený Súdnemu dvoru 9. júla 2019, ktorý súvisí s konaním:

NMI Technologietransfer GmbH

proti

EuroNorm GmbH,

SÚDNY DVOR (desiata komora),

v zložení: predseda desiatej komory I. Jarukaitis, predseda piatej komory E. Regan (spravodajca) a sudca C. Lycourgos,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: M. Krausenböck, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 10. júna 2020,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- NMI Technologietransfer GmbH, v zastúpení: A. Holle a C. Lindemann, Rechtsanwälte,
- EuroNorm GmbH, v zastúpení: A. Fuchs, M. Netzel a G. Saremba,
- Európska komisia, v zastúpení: K. Blanck a V. Bottka, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 [ZFEÚ] (Ú. v. EÚ L 187, 2014, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťami NMI Technologietransfer GmbH (ďalej len „NMI TT“) a EuroNorm GmbH, ktorý sa týka skutočnosti, že EuroNorm GmbH odmietla spoločnosti NMI TT poskytnúť podporu na financovanie výskumného a vývojového projektu pre malé a stredné podniky (MSP).

Právny rámec

Právo Únie

Odporúčanie 2003/361/ES

- 3 Odôvodnenia 9 a 13 odporúčania Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003 o vymedzení mikropodnikov, malých a stredných podnikov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ L 124, 2003, s. 36, ďalej len „odporúčanie z roku 2003“) stanovujú:

„(9) V záujme lepšieho pochopenia skutočného hospodárskeho postavenia MSP a vyňatia skupín podnikov z uvedenej kategórie, ktorých hospodársky potenciál môže prekračovať potenciál MSP, by sa malo rozlišovať medzi jednotlivými druhmi podnikov podľa toho, či sú nezávislé, či vlastní iba také obchodné podiely, ktoré im neposkytujú kontrolnú pozíciu (partnerské spoločnosti), alebo či sú prepojené s inými podnikmi. Miera uvedená v odporúčaní [Komisie] 96/280/ES [z 3. apríla 1996 o vymedzení malých a stredných podnikov (Ú. v. ES L 107, 1996, s. 4)] vo výške 25 % účasti, pod ktorou sa podnik považuje za samostatný, je zachovaná.

...

(13) Aby sa predišlo svojvoľnému vytváraniu rozdielov medzi rozličnými verejnoprávnymi subjektmi členského štátu a v záujme právnej istoty sa považuje za potrebné potvrdiť, že podnik, v rámci ktorého podiel na imaní alebo na hlasovacích právach vo výške 25 % a viac je pod kontrolou verejného orgánu alebo územného orgánu, nie je MSP.“ [*neoficiálny preklad*]

Nariadenie č. 651/2014

- 4 Odôvodnenia 30 a 40 nariadenia č. 651/2014 znejú:

„(30) Aby sa eliminovali rozdiely, ktoré by mohli mať za následok narušenie hospodárskej súťaže, a aby sa uľahčila koordinácia medzi rôznymi iniciatívami Únie a vnútroštátnymi iniciatívami týkajúcimi sa MSP, ako aj z dôvodov administratívnej jasnosti a právnej istoty, vymedzenie pojmu MSP používané na účely tohto nariadenia by malo vychádzať z vymedzenia tohto pojmu uvedeného v odporúčaní [z roku 2003].

...

(40) MSP zohrávajú rozhodujúcu úlohu pri vytváraní pracovných miest a vo všeobecnosti pôsobia ako faktor sociálnej stability a hospodárskeho rozvoja. Ich rozvoju však môžu brániť zlyhania trhu, čo má za následok, že tieto MSP môžu byť postihnuté týmito typickými znevýhodneniami. MSP

majú v dôsledku obáv z rizika na určitých finančných trhoch a v dôsledku obmedzených záruk, ktoré sú schopné poskytnúť, často ťažkosti pri získavaní kapitálu alebo úverov. Ich obmedzené zdroje môžu tiež obmedziť ich prístup k informáciám, najmä pokiaľ ide o nové technológie a potenciálne trhy. Aby sa uľahčil rozvoj hospodárskych činností MSP, malo by toto nariadenie teda oslobodiť určité kategórie pomoci od notifikačnej povinnosti, ak sa táto pomoc poskytuje v prospech MSP. ...“

5 Článok 1 tohto nariadenia, nazvaný „Rozsah pôsobnosti“, v odseku 1 stanovuje:

„Toto nariadenie sa uplatňuje na tieto kategórie pomoci:

...

b) pomoc pre MSP vo forme investičnej pomoci a prevádzkovej pomoci a pomoc pre MSP na uľahčenie prístupu k financovaniu;

...“

6 Článok 2 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

2. „malé a stredné podniky“ alebo „MSP“ sú podniky spĺňajúce kritériá stanovené v prílohe I;

...“

7 Článok 2 prílohy I nariadenia č. 651/2014 s názvom „Vymedzenie pojmov týkajúcich sa MSP“ znie takto:

„1. Kategóriu mikropodnikov, malých a stredných podnikov („MSP“) tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 mil. [eur] a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 43 mil. [eur].

2. V rámci kategórie MSP sa malý podnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 50 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 10 mil. [eur].

3. V rámci kategórie MSP sa mikropodnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 10 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 2 mil. [eur].“

8 Článok 3 tejto prílohy, nazvaný „Typy podnikov, ktoré sa zohľadňujú pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm“, znie takto:

„1. ‚Samostatný podnik‘ je každý podnik, ktorý nie je zatriedený ako partnerský podnik v zmysle odseku 2 alebo ako prepojený podnik v zmysle odseku 3.

2. ‚Partnerské podniky‘ sú všetky podniky, ktoré nie sú zatriedené ako prepojené podniky v zmysle odseku 3 a medzi ktorými je takýto vzťah: podnik (vyššie postavený podnik) vlastní, buď samostatne alebo spoločne s jedným alebo viacerými prepojenými podnikmi v zmysle odseku 3, 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv iného podniku (nižšie postavený podnik).

Podnik sa však môže klasifikovať ako samostatný, teda ako podnik, ktorý nemá žiadne partnerské podniky, aj keď nižšie uvedení investori tento limit 25 % dosiahnu alebo prekročia, za predpokladu, že títo investori nie sú prepojení v zmysle odseku 3 individuálne alebo spoločne s príslušným podnikom:

...

b) univerzity alebo neziskové výskumné strediská;

...

d) orgány miestnej samosprávy s ročným rozpočtom nižším ako 10 mil. [eur] a s menej ako 5 000 obyvateľmi.

3. ‚Prepojené podniky‘ sú podniky, medzi ktorými je niektorý z týchto vzájomných vzťahov:

a) podnik má väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v inom podniku;

b) podnik má právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu iného podniku;

c) podnik má právo dominantne pôsobiť na iný podnik na základe zmluvy uzatvorenej s týmto podnikom alebo na základe ustanovenia v jeho spoločenskej zmluve alebo stanovách;

d) podnik, ktorý je akcionárom alebo členom iného podniku, sám kontroluje na základe zmluvy s inými akcionármi tohto podniku alebo členmi tohto podniku väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v tomto podniku.

Vychádza sa z predpokladu, že dominantný vplyv neexistuje, ak sa investori uvedení v odseku 2 druhom pododseku nezapoja priamo alebo nepriamo do riadenia príslušného podniku – bez toho, aby boli dotknuté ich práva ako akcionárov.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom zo vzťahov uvedených v prvom pododseku prostredníctvom jedného alebo viacerých iných podnikov alebo prostredníctvom niektorého z investorov uvedených v odseku 2, sa tiež považujú za prepojené.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom z týchto vzťahov prostredníctvom fyzickej osoby alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne, sa tiež považujú za prepojené podniky, ak svoju činnosť alebo časť svojej činnosti vykonávajú na rovnakom relevantnom trhu alebo na príbuzných trhoch.

...

4. Okrem prípadov uvedených v odseku 2 druhom pododseku sa podnik nemôže považovať za MSP, ak 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv je priamo alebo nepriamo kontrolovaných spoločne alebo individuálne jedným alebo viacerými verejnými orgánmi.

...“

Smernica 2006/111/ES

- 9 Článok 2 smernice Komisie 2006/111/ES zo 16. novembra 2006 o transparentnosti finančných vzťahov členských štátov a verejných podnikov a o finančnej transparentnosti v niektorých podnikoch (Ú. v. EÚ L 318, 2006, s. 17) stanovuje:

„Na účely tejto smernice:

- a) „orgány verejnej moci“ označujú všetky verejné orgány vrátane štátnych a regionálnych, miestnych a všetkých ostatných územných orgánov;

...“

Nemecké právo

Smernica o „centrálnej programe inovácie pre MSP“

- 10 Podľa bodu 3.1.1 písm. a) Richtlinie „Zentrales Innovationsprogramm Mittelstand“ (smernica o „centrálnej programe inovácie pre MSP“) spolkového ministerstva hospodárstva a energetiky v znení z 15. apríla 2015 sú MSP so sídlom v Nemecku oprávnené na výskumné a vývojové projekty.
- 11 Poznámka 3 tejto smernice uvádza, že na účely určenia, či podnik predstavuje MSP, sa uplatnia ustanovenia prílohy I nariadenia č. 651/2014.

Stanovy NMI-Institut

- 12 Článok 2 stanov NMI Naturwissenschaftliches und Medizinisches Institut an der Universität Tübingen (ďalej len „NMI-Institut“) v znení schválenom 11. augusta 2015 zo strany Regierungspräsidium Tübingen (Vláda oblasti Tübingen) (ďalej len „stanovy NMI-Institut“) stanovuje:

„Cieľom nadácie je podporovať vedu a výskum. Tento cieľ sa bude realizovať najmä prostredníctvom:

- využívania výsledkov základného výskumu v oblasti prírodných a medicínskych vied a ich ďalší vývoj až na úroveň umožňujúcu ich uplatnenie v priemyselnej praxi,
- realizácie výskumných a vývojových projektov v mene spolkovej republiky, spolkových krajín a výskumných organizácií,
- plánovania, realizácie a vyhodnocovania výskumných projektov v úzkej spolupráci medzi verejnými obstarávateľmi, inými výskumnými organizáciami a obchodnými podnikmi,
- vhodného sprístupnenia získaných vedomostí odbornej verejnosti, podnikom, ako aj iným výskumným organizáciám,
- organizovania vedeckých podujatí.“

- 13 Článok 5 týchto stanov stanovuje:

„Orgánmi nadácie sú

1. kuratórium nadácie;

2. správna rada.“

14 Podľa článku 6 uvedených stanov:

„1. V kuratóriu nadácie pôsobia ako členovia:

- a) zástupca Ministerium für Finanzen und Wirtschaft Baden-Württemberg (Ministerstvo financií a hospodárstva spolkovej krajiny Bádensko-Württembersko);
- b) zástupca Ministerium für Wissenschaft, Forschung und Kunst Baden-Württemberg (Ministerstvo vied, výskumu a umenia spolkovej krajiny Bádensko-Württembersko);
- c) starosta mesta Reutlingen;
- d) rektor univerzity v Tübingene;
- e) traja profesori na univerzite v Tübingene;
- f) predseda Hochschule Reutlingen (Vysoká škola v Reutlingene);
- g) zástupca inštitútu Fraunhofer-Gesellschaft zur Förderung der angewandten Forschung e.V.;
- h) šesť osobností z oblasti podnikania.

Členov uvedených v písm. e) až h) vymenúva ministerstvo financií a hospodárstva spolkovej krajiny Bádensko-Württembersko, členov uvedených v písm. e) a f) so súhlasom ministerstva vied, výskumu a umenia spolkovej krajiny Bádensko-Württembersko a na návrh univerzity v Tübingene alebo vysokej školy v Reutlingene; člen uvedený v písm. g) je vymenovaný so súhlasom Fraunhofer-Gesellschaft zur Förderung der angewandten Forschung e.V. Členovia uvedení v písm. h) sú vymenovaní so súhlasom kuratória nadácie, z toho jeden na návrh obchodnej a priemyselnej komory Bádenska-Württemberska a jeden na návrh Landesverband der baden-württembergischen Industrie eV (Priemyselná federácia spolkovej krajiny Bádensko-Württembersko).

2. Ministerstvo financií a hospodárstva môže do kuratória nadácie vymenovať dve osoby so vzťahom k práci nadácie.

...

5. Činnosť v rámci kuratória nadácie je bezodplatná.“

15 Článok 7 stanov NMI-Institut znie takto:

„1. Kuratórium nadácie definuje zásady, ktorými sa riadi práca nadácie v rámci úloh uvedených v článku 2, a dbá na ich dodržiavanie.

2. Kuratórium nadácie po porade stanoví:

- a) dlhodobé plánovanie nadácie v oblasti výskumu, vývoja a rozšírenia;
- b) strednodobé a dlhodobé finančné plánovanie, ako aj vypracovanie podnikateľského plánu a zoznamu pracovných miest;
- c) menovanie a odvolávanie správnej rady;

- d) absolutórium pre správnu radu;
  - e) menovanie overovateľa účtov;
  - f) schválenie právnych aktov...;
  - g) zmenu stanov nadácie a zrušenie nadácie.“
- ...“

16 V článku 13 týchto stanov sa uvádza:

„1. Stanovy možno zmeniť a nadáciu možno zrušiť uznesením kuratória nadácie. Predtým sa vyžaduje konzultácia so správnu radou. Uznesenia sa prijímajú dvojtretinovou väčšinou členov kuratória nadácie.

2. V prípade dobrovoľného alebo núteného zrušenia nadácie alebo zániku cieľov zakladajúcich nárok na daňové úľavy sa majetok nadácie prevedie na spolkovú krajinu Bádensko-Württembersko.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 17 NMI Institut je verejnoprospešná nadácia podľa občianskeho práva, disponujúca právnou subjektivitou, ktorá má sídlo v Reutlingene (Nemecko) a ktorej účelom je podpora vedy a výskumu.
- 18 NMI TT je spoločnosť s ručením obmedzeným so sídlom na tej istej adrese ako NMI Institut, pričom jej imanie je v rozsahu 90 % vo vlastníctve NMI Institut a predmetom jej činnosti je zhodnocovanie *know-how*, poskytovanie poradenských služieb, ako aj realizácia výskumu na základe zmluvy v oblasti inžinierstva, vied a medicíny. Úlohou spoločnosti NMI TT, ktorej niektoré oblasti výskumu sa tiež zhodujú s oblasťami výskumu NMI Institut, je najmä uviesť do praxe výsledky výskumu, ktoré dosiahol NMI Institut, s finančným ziskom.
- 19 Imanie NMI-Institut je v podstatnej časti vo vlastníctve súkromných spoločností, pričom mesto Reutlingen z neho vlastní približne 6 %. Kuratórium nadácie NMI-Institut (ďalej len „kuratórium nadácie“), ktorého rozhodnutia sa v zásade prijímajú jednoduchou väčšinou, je zložené zo 17 členov, medzi ktorými sa nachádza zástupca ministerstva financií a hospodárstva spolkovej krajiny Bádensko-Württembersko, zástupca ministerstva vied, výskumu a umenia tejto spolkovej krajiny, starosta mesta Reutlingen, rektor a traja profesori na univerzite v Tübingene, predseda vysokej školy v Reutlingene a riaditeľ obchodnej a priemyselnej komory toho istého mesta.
- 20 Dňa 26. júla 2016 sa NMI TT obrátila na EuroNorm, ktorá je spoločnosťou zodpovednou za projekty v zmysle smernice o „centrálom programe inovácie pre MSP“ v znení z 15. apríla 2015 a ktorú Spolková republika Nemecko, zastúpená spolkovým ministerstvom hospodárstva a energetiky, oprávnila vykonávať administratívne úlohy v oblasti podpory vo vlastnom mene a v súlade s požiadavkami verejného práva, so žiadosťou o podporu na financovanie výskumného a vývojového projektu v období od 1. septembra 2016 do 31. augusta 2018 podľa uvedenej smernice.
- 21 Rozhodnutím z 28. februára 2017 EuroNorm zamietla túto žiadosť z dôvodu, že NMI TT nemožno kvalifikovať ako MSP v zmysle prílohy I nariadenia č. 651/2014, keďže podľa článku 3 ods. 4 tejto prílohy je táto kvalifikácia vylúčená, ak 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv dotknutého podniku priamo alebo nepriamo kontroluje jeden alebo viac verejných orgánov samostatne alebo spoločne. Podľa spoločnosti EuroNorm je zjavné, že priama kontrola spoločnosti NMI TT verejnými orgánmi je vylúčená, pretože 90 % jej imania vlastní nadácia podľa občianskeho práva, v tomto prípade NMI-Institut. Existenciu nepriamej kontroly zo strany verejných orgánov však možno predpokladať,

keďže väčšinu členov kuratória nadácie tvoria zástupcovia spolkovéj krajiny, mesta, štátnej univerzity a vysokej školy, ako aj obchodnej a priemyselnej komory, ktorá má podľa nemeckého práva tiež postavenie verejného orgánu. Keďže navyše NMI-Institut a NMI TT sú prepojenými podnikmi v zmysle článku 3 ods. 3 písm. a) uvedenej prílohy, odchylné pravidlo stanovené v článku 3 ods. 2 druhom pododseku písm. a) až d) tej istej prílohy sa neuplatní.

- 22 NMI TT podala proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť, na podporu ktorej uviedla, že EuroNorm nesprávne posúdila vplyv vykonávaný verejnými orgánmi na NMI-Institut, a teda aj na ňu. Na rozdiel od združenia alebo spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorých operácie sú určované rozhodnutiami prijatými väčšinou ich členov alebo spoločníkov, je totiž činnosť nadácie podľa občianskeho práva založená výlučne na vôli jej zakladateľov. V tomto prípade tak kuratórium nadácie nemôže ovplyvňovať rozhodnutia NMI-Institut ani spoločnosti NMI TT. Kuratórium nadácie preto treba skôr považovať za špecializovaný konzultačný orgán. Navyše členovia kuratória nadácie vykonávajú svoje činnosti bezodplatne a jeho zasadnutia sa konajú len raz za rok.
- 23 Rozhodnutím z 12. júna 2017 EuroNorm zamietla túto sťažnosť, pričom spresnila, že kuratórium nadácie riadi NMI-Institut s ohľadom na úlohy, ktoré mu boli stanovené jeho stanovami. Keďže navyše oblasť činnosti spoločnosti NMI TT je tiež súčasťou účelu NMI-Institut, existenciu dostatočného vplyvu orgánov verejnej moci na túto spoločnosť treba predpokladať.
- 24 NMI TT podala proti tomuto rozhodnutiu žalobu na Verwaltungsgericht Berlin (Správny súd Berlín, Nemecko), v rámci ktorej zdôrazňuje rozsiahle právomoci, ktoré má vo všeobecnosti správna rada nadácie. V tomto prípade tak v rámci NMI-Institut nemôže kuratórium nadácie udeľovať žiadne inštrukcie správnej rade, a to ani pokiaľ ide o výkon práv spoločníka, ktorými disponuje v spoločnosti NMI TT. Pokiaľ ide o EuroNorm, táto spoločnosť opakuje, že vzhľadom na právomoci, ktoré kuratóriu nadácie zverujú stanovy NMI-Institut, vykonáva kuratórium nadácie, ktorého väčšinu členov predstavujú verejné orgány, dominantný vplyv na NMI-Institut, a teda na NMI TT.
- 25 Vnútroštátny súd sa domnieva, že riešenie sporu závisí od toho, či sa EuroNorm správne domnievala, že NMI TT nemohla byť na základe článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014 kvalifikovaná ako MSP v zmysle tejto prílohy, a teda správne zamietla žiadosť o podporu, ktorú táto spoločnosť podala, pričom EuroNorm sa okrem iného domnievala, že projekt výskumu a vývoja, o ktorý ide vo veci samej, bol ako taký oprávnený na požadované financovanie. Tento súd sa preto pýta, či za okolností vo veci samej treba predpokladať existenciu nepriamej kontroly, ktorú nad spoločnosťou NMI TT vykonávajú verejné orgány prostredníctvom NMI-Institut.
- 26 Za týchto podmienok Verwaltungsgericht Berlin (Správny súd Berlín) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Môže sa spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorá vykonáva hospodársku činnosť, podľa článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014 nepovažovať za [MSP] už preto, že 90 % jej základného kapitálu je v rukách nadácie podľa občianskeho práva, v ktorej kuratóriu..., ktoré nemá oprávnenie konať v mene spoločnosti, sú medzi 17 členmi dvaja zástupcovia ministerstiev, jeden starosta mesta, jeden rektor univerzity, traja profesori z tejto univerzity, jeden rektor ďalšej vysokej školy a jeden je výkonný riaditeľ obchodnej a priemyselnej komory?
  2. Sú štátne univerzity a vysoké školy, ako aj nemecké obchodné a priemyselné komory verejnými orgánmi v zmysle článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014?
  3. Sú osoby, ktoré v kuratóriu nadácie pôsobia bezodplatne, verejnými orgánmi v zmysle článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014 len preto, že majú hlavný pracovný pomer vo verejnom orgáne?

4. Je predpokladom kontroly zo strany verejných orgánov v zmysle článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014 to, že orgány verejných orgánov môžu na základe nejakého právneho vzťahu členom kuratória, ktorí túto funkciu vykonávajú bezodplatne, nariadiť hlasovať určitým spôsobom?
5. Je predpokladom nepriamej kontroly hlasovacích práv verejnými orgánmi to, že je preukázané, že verejné orgány vplývajú na členov kuratória, aby títo vykonávali svoje hlasovacie právo spôsobom určeným verejnými orgánmi?
6. Ide o nepriamu kontrolu hlasovacích práv verejnými orgánmi už vtedy, keď je daná možnosť, že členovia kuratória, ktorí túto funkciu vykonávajú bezodplatne, pri svojej činnosti v kuratóriu zohľadnia záujmy verejných organizácií, z ktorých pochádzajú?
7. Je predpokladom toho, že podnik ‚je spoločne kontrolovaný‘ v zmysle článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014 to, že je možné konštatovať spoločnú tvorbu vôle verejných orgánov vo vzťahu k hlasovacím právam?
8. Záleží pri posudzovaní toho, či podnik ‚je kontrolovaný‘ v zmysle článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014 na tom, ako nadácia realizuje stanovy v praxi, alebo vykladá znenie stanov?“

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky

- 27 Svojimi ôsmimi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, ako to konkrétnejšie vyplýva zo znenia prvej z týchto otázok, či sa má článok 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá vylučuje, aby sa podnik mohol považovať za MSP, pokiaľ orgán podniku, ktorý vlastní podstatnú časť jeho imania, hoci nie je oprávnený zabezpečiť jeho každodennú správu, je z väčšej časti zložený z členov zastupujúcich verejné orgány v zmysle tohto ustanovenia, a to tak, že tieto verejné orgány vykonávajú spoločne z tohto dôvodu nad uvedeným podnikom nepriamu kontrolu v zmysle tohto ustanovenia.
- 28 Na tento účel chce tento súd na jednej strane určiť, ako to vyplýva z jeho druhej a tretej otázky, či má pojem „verejný orgán“ zahŕňať subjekty ako univerzity a vysoké školy, ako aj obchodnú a priemyselnú komoru, a to bez toho, aby bolo v tomto ohľade dôležité, že osoby vymenované týmito orgánmi pôsobia v dotknutom podniku bezodplatne.
- 29 Na druhej strane sa uvedený súd svojou štvrtou až ôsmou otázkou v podstate pýta, či na účely existencie kontroly v zmysle článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014 stačí, aby verejné orgány spoločne, hoci nepriamo, vlastnili aspoň 25 % imania alebo hlasovacích práv dotknutého podniku v súlade so stanovami podniku, ktorý nad ním vykonáva priamu kontrolu bez toho, aby bolo okrem iného potrebné skúmať, či sú tieto orgány schopné ovplyvňovať a koordinovať skutočný výkon hlasovacích práv svojich zástupcov, alebo či títo zástupcovia skutočne zohľadňujú záujmy uvedených orgánov.
- 30 Z informácií, ktoré má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že tieto otázky boli položené v súvislosti so žiadosťou o podporu podanou podnikom NMI TT, ktorý predstavuje *spin-off* nadácie podľa občianskeho práva NMI-Institut, ktorá vlastní 90 % imania, ako aj 88,8 % hlasovacích práv tohto podniku, a ktorej kuratórium sa skladá najmä z dvoch zástupcov ministerstiev spolkovej krajiny,

starostu mesta, rektora a troch profesorov univerzity, ako aj predsedu vysokej školy tohto mesta a riaditeľa obchodnej a priemyselnej komory tohto mesta, ktorí tvoria väčšinu v rámci tohto kuratória nadácie.

- 31 Na účely preskúmania uvedených otázok treba pripomenúť, ako to vyplýva najmä z odôvodnenia 40 nariadenia č. 651/2014, ktorého cieľom je vyhlásiť určité kategórie štátnej pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 ZFEÚ, že Komisia prijíma súhlasný prístup vo vzťahu k štátnej pomoci pre MSP z dôvodu zlyhaní trhu, ktoré spôsobujú, že tieto podniky musia čeliť určitému počtu nevýhod, ktoré obmedzujú ich sociálne a hospodársky žiaduci rozvoj.
- 32 V súlade s článkami 2 a 3 prílohy I nariadenia č. 651/2014 možno podnik kvalifikovať ako MSP v zmysle tohto nariadenia, ak spĺňa tri kritériá, a to kritérium týkajúce sa počtu zamestnaných osôb, finančné kritérium týkajúce sa ročného obrátu alebo celkovej ročnej súvahy, ako aj kritérium nezávislosti (pozri analogicky rozsudok z 29. apríla 2004, Taliansko/Komisia, C-91/01, EU:C:2004:244, bod 47).
- 33 Pokiaľ ide o kritérium nezávislosti, ktoré je jediným kritériom, o ktoré ide v konaní vo veci samej, Súdny dvor rozhodol, že jeho cieľom je zabezpečiť, aby opatrenia určené MSP skutočne využívali podniky, v prípade ktorých veľkosť predstavuje nevýhodu, a nie tie podniky, ktoré patria do veľkej skupiny a ktoré tak majú prístup k prostriedkom a podporám, ktorými nedisponujú ich konkurenti rovnakej veľkosti (pozri analogicky rozsudok z 29. apríla 2004, Taliansko/Komisia, C-91/01, EU:C:2004:244, bod 50).
- 34 Cieľom tohto kritéria je tak lepšie pochopiť pojem „MSP“, ako to vyplýva najmä z odôvodnenia 9 odporúčania z roku 2003, z ktorého vychádza, ako sa to uvádza v odôvodnení 30 nariadenia č. 651/2014, definovaný v prílohe I tohto nariadenia, hospodárske postavenie MSP a vyňatie z kvalifikácie MSP skupín podnikov, ktorých hospodársky potenciál prekračuje potenciál MSP, s cieľom vyhradiť výhody vyplývajúce pre kategóriu MSP z rozličných pravidiel alebo opatrení v ich prospech podnikom, ktoré ich skutočne potrebujú (pozri analogicky rozsudok z 27. februára 2014, HaTeFo, C-110/13, EU:C:2014:114, bod 31).
- 35 Z tohto hľadiska sa podľa článku 3 ods. 1 prílohy I nariadenia č. 651/2014 za „samostatný podnik“ považuje každý podnik, ktorý nie je kvalifikovaný ako „partnerský podnik“ v zmysle odseku 2 tohto článku alebo ako „prepojený podnik“ v zmysle odseku 3 uvedeného článku.
- 36 Podľa článku 3 ods. 3 písm. a) tejto prílohy sa dva podniky nazývajú „prepojené“ najmä vtedy, keď jeden z nich má väčšinu hlasovacích práv akcionárov druhého, zatiaľ čo v súlade s článkom 3 ods. 2 prvým pododsekom uvedenej prílohy sa dva podniky nazývajú „partnerské“, ak nie sú kvalifikované ako „prepojené podniky“, ale jeden z nich vlastní samostatne alebo spoločne s jedným alebo viacerými prepojenými podnikmi aspoň 25 % imania alebo hlasovacích práv druhého, s výhradou výnimiek uvedených v článku 3 ods. 2 druhom pododseku písm. a) až d) tej istej prílohy.
- 37 Pokiaľ ide o uvedené ustanovenie, je v ňom stanovené, že podnik sa kvalifikuje ako „samostatný podnik“ v zmysle článku 3 ods. 1 prílohy I nariadenia č. 651/2014, aj keď aspoň 25 % jeho imania alebo hlasovacích práv vlastní niektoré kategórie investorov, ako najmä podľa článku 3 ods. 2 druhého pododseku písm. b) a d) tejto prílohy univerzity a niektoré orgány miestnej samosprávy, pokiaľ títo investori nie sú individuálne alebo spoločne prepojení s týmto podnikom v zmysle článku 3 ods. 3 uvedenej prílohy.
- 38 V tomto kontexte však článok 3 ods. 4 tejto prílohy stanovuje všeobecné pravidlo vylúčenia z kvalifikácie ako MSP, podľa ktorého podnik nemožno považovať za MSP, „ak 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv je priamo alebo nepriamo kontrolovaných spoločne alebo individuálne jedným alebo viacerými verejnými orgánmi“, ibaže tieto orgány patria, ako to spresňuje toto ustanovenie, do kategórií investorov uvedených v článku 3 ods. 2 druhom pododseku uvedenej prílohy.

- 39 Zo všetkých týchto ustanovení vyplýva, že podnik je vylúčený z kvalifikácie ako MSP v zmysle prílohy I nariadenia č. 651/2014, ak aspoň 25 % jeho imania alebo hlasovacích práv kontroluje, hoci aj nepriamo, jeden alebo viacero verejných orgánov, samostatne alebo spoločne, okrem prípadu, keď sú tieto orgány investormi neprepojenými s týmto podnikom v zmysle článku 3 ods. 3 tejto prílohy, ktorí sú uvedení v článku 3 ods. 2 druhom pododseku písm. a) až d) uvedenej prílohy.
- 40 V tomto prípade je nesporné, ako to vyplýva z odpovedí na otázky položené Súdny dvorom na pojednávaní, že NMI TT, ktorej bola zamietnutá kvalifikácia ako MSP rozhodnutím, o ktoré ide vo veci samej, je podnikom prepojeným s NMI-Institut v zmysle článku 3 ods. 3 písm. a) prílohy I nariadenia č. 651/2014, keďže NMI-Institut v ňom vlastní väčšinu hlasovacích práv. Z toho vyplýva, že NMI TT nespadá do pôsobnosti výnimky stanovenej v článku 3 ods. 2 druhom pododseku tejto prílohy vo vzťahu k určitým kategóriám investorov.
- 41 Za týchto podmienok treba preskúmať len to, či v súlade so všeobecným pravidlom vylúčenia stanoveným v článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014 možno taký podnik ako NMI TT vylúčiť z kvalifikácie ako MSP v zmysle tejto prílohy len z dôvodu, že je nepriamo kontrolovaný verejnými orgánmi zastúpenými v rámci podniku, s ktorým je prepojený a ktorý nad ním vykonáva priamu kontrolu.
- 42 V tejto súvislosti však treba pripomenúť, že článok 267 ZFEÚ neumožňuje Súdnemu dvoru uplatniť predpisy Únie na konkrétny prípad, ale môže sa iba vyjadriť k výkladu zmlúv a aktov prijatých inštitúciami Únie. Súdnemu dvoru teda neprináleží zisťovať skutkové okolnosti sporu vo veci samej a vyvodiť z toho dôsledky pre rozhodnutie, ktoré má vydať vnútroštátny súd, ani vykladať dotknuté vnútroštátne právne alebo správne predpisy (rozsudok zo 14. mája 2020, Bouygues travaux publics a i., C-17/19, EU:C:2020:379, body 51 a 52).
- 43 Na otázky položené vnútroštátnym súdom treba odpovedať s prihliadnutím na tieto úvodné pripomienky.

O pojme „verejný orgán“ v zmysle článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014

- 44 Na účely určenia, či pojem „verejný orgán“ v zmysle článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014 má zahŕňať také subjekty ako univerzity, vysoké školy a obchodnú a priemyselnú komoru, je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora z potreby jednotného uplatňovania práva Únie, ako aj zo zásady rovnosti zaobchádzania vyplýva, že znenie ustanovenia práva Únie, ktoré neobsahuje žiadny výslovný odkaz na právo členských štátov s cieľom určiť jeho zmysel a rozsah pôsobnosti, si v zásade vyžaduje samostatný a jednotný výklad v celej Únii bez ohľadu na kvalifikácie použité v členských štátoch, s prihliadnutím na znenie dotknutého ustanovenia, ako aj na jeho kontext a ciele sledované právnu úpravou, ktorej je súčasťou [rozsudok z 5. februára 2020, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Nástup námorníkov do služby v prístave Rotterdam), C-341/18, EU:C:2020:76, bod 40 a citovaná judikatúra].
- 45 Z toho vyplýva, že vzhľadom na to, že v článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014 nie je uvedený odkaz na vnútroštátne právo, sa pojem „verejný orgán“ uvedený v tomto ustanovení musí považovať za autonómny pojem práva Únie, ktorého zmysel a rozsah musia byť vo všetkých členských štátoch rovnaké. Súdnemu dvoru teda prináleží dať tomuto pojmu v právnom poriadku Únie jednotný výklad.
- 46 Pokiaľ ide po prvé o znenie článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014, keďže ani toto ustanovenie, ani žiadne iné ustanovenie tohto nariadenia, najmä jeho článok 2, neobsahujú definíciu pojmu „verejný orgán“, je potrebné určiť význam a rozsah tohto pojmu v súlade s jeho zvyčajným zmyslom v bežnom jazyku [pozri analogicky rozsudok z 5. februára 2020, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Nástup námorníkov do služby v prístave Rotterdam), C-341/18, EU:C:2020:76, bod 42 a citovanú judikatúru].

- 47 Vo zvyčajnom zmysle treba pojem „verejný orgán“ chápať tak, že odkazuje na štát, územné orgány, ako aj organizácie, ktoré sú zriadené na to, aby uspokojovali osobitne potreby všeobecného záujmu, majú právnu subjektivitu a sú buď prevažne financované, alebo priamo či nepriamo kontrolované štátom, územnými orgánmi alebo inými verejnými orgánmi.
- 48 Z toho vyplýva, že článok 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014 má zahŕňať všetky subjekty a orgány verejnej moci.
- 49 Pokiaľ ide o druhé o kontext, do ktorého patrí uvedené ustanovenie, z odôvodnenia 13 odporúčania z roku 2003, z ktorého vychádza definícia pojmu „MSP“ v zmysle prílohy I nariadenia č. 651/2014, ako to bolo uvedené v bode 34 tohto rozsudku, vyplýva, že vylúčenie stanovené v tom istom ustanovení zahŕňa v záujme právnej istoty rôzne verejné subjekty členského štátu, aby sa zabránilo svojoľnému rozlišovaniu medzi nimi.
- 50 V tejto súvislosti však treba podľa vzoru Komisie uviesť, že smernica 2006/111, ktorej cieľom je uložiť členským štátom určité povinnosti s cieľom zabezpečiť transparentnosť finančných vzťahov medzi týmito štátmi a verejnoprávnymi podnikmi, definuje vo svojom článku 2 písm. a) pojem „orgány verejnej moci“ tak, že zahŕňajú okrem štátu aj regionálne a miestne orgány, ako aj všetky ostatné územné orgány.
- 51 Pokiaľ ide o tretie o cieľ sledovaný článkom 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014, treba pripomenúť, ako to bolo uvedené v bodoch 33 a 34 tohto rozsudku, že cieľom kritéria nezávislosti je vyhradiť priaznivé opatrenia určené pre MSP podnikom, ktoré nemajú prístup k zdrojom umožňujúcim im prekonať prekážky spojené so svojou veľkosťou. Prostredníctvom rôznych prostriedkov, najmä hospodárskych a finančných, ktoré môžu verejné subjekty a orgány patriace do verejnej moci mobilizovať bez ohľadu na ich povahu alebo organizačné podmienky, sú tieto subjekty a orgány spôsobilé umožniť podniku prekonať takéto prekážky.
- 52 Z toho vyplýva, že pojem „verejný orgán“ uvedený v tomto ustanovení treba chápať tak, že zahŕňa všetky subjekty alebo orgány patriace do verejnej moci vrátane územných orgánov a orgánov zriadených na to, aby uspokojovali osobitne potreby všeobecného záujmu, ktoré majú právnu subjektivitu a sú financované hlavne alebo priamo či nepriamo kontrolované štátom, územnými orgánmi alebo inými verejnými orgánmi.
- 53 V tomto prípade teda prináleží vnútroštátnemu súdu, aby v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 42 tohto rozsudku určil s prihliadnutím na uplatniteľné vnútroštátne ustanovenia, pričom EuroNorm a Komisia sa niektorých z nich dovolávali, ale ktorých výklad nepatrí do právomoci Súdneho dvora, či univerzita v Tübingene, vysoká škola v Reutlingene, ako aj obchodná a priemyselná komora tohto mesta, spĺňajú tieto kritériá.
- 54 Na pojednávaní NMI TT v tejto súvislosti uviedla, že z „Príručky pre používateľov k definícii MSP“ uverejnenej Komisiou v priebehu roka 2015, osobitne zo strany 19 tohto dokumentu, vyplýva, že podľa tejto inštitúcie nemožno univerzity bez ohľadu na postavenie, ktoré im priznáva vnútroštátne právo, považovať za „verejné subjekty“, na ktoré sa vzťahuje všeobecné pravidlo vylúčenia stanovené v článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014.
- 55 Na úvod však treba zdôrazniť, že táto príručka na strane 2 jasne a výslovne spresňuje, že „nemá žiadnu právnu silu a žiadnym spôsobom Komisiu nezaväzuje[, keďže] jediným autentickým základom na stanovenie podmienok určenia, či podnik patrí medzi MSP, je odporúčanie Komisie [z roku 2003]“. O to viac platí, že takáto nezáväzná príručka nemôže zaväzovať Súdny dvor.
- 56 V každom prípade treba konštatovať, že na strane 19 uvedenej príručky Komisia na rozdiel od toho, čo naznačuje NMI TT, vôbec neuvádza, že na univerzity sa v žiadnom prípade nemôže vzťahovať všeobecné pravidlo vylúčenia stanovené v článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014, ale len

pripomína, ako to už vyplýva z bodov 38 až 41 tohto rozsudku, že na univerzity sa v prípade, že spadajú pod pojem „verejný orgán“ v zmysle tohto ustanovenia, neuplatňuje toto pravidlo, pokiaľ nie sú prepojené v zmysle článku 3 ods. 3 tejto prílohy s dotknutým podnikom, čo je podmienka, vo vzťahu ku ktorej samotná NMI TT na pojednávaní uznala, ako to vyplýva z bodu 40 tohto rozsudku, že v tomto prípade nebola splnená.

- 57 Pre prípad, že by vnútroštátny súd dospel k záveru, že jeden alebo viaceré subjekty uvedené v bode 53 tohto rozsudku predstavujú verejné orgány v zmysle článku 3 ods. 4 uvedenej prílohy, treba ešte v odpovedi na otázky položené vnútroštátnym súdom v tejto súvislosti spresniť, že na účely uplatnenia tohto ustanovenia nie je rozhodujúce, či osoby vymenované na návrh týchto verejných orgánov pôsobia v rámci dotknutého podniku bezodplatne, pokiaľ boli navrhnuté a vymenované v postavení ich členov, čo prináleží overiť tomuto súdu.
- 58 V dôsledku toho sa článok 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014 má vykladať v tom zmysle, že pojem „verejný orgán“ uvedený v tomto ustanovení má zahŕňať subjekty ako univerzity a vysoké školy, ako aj obchodnú a priemyselnú komoru, ak sú tieto subjekty zriadené na to, aby uspokojovali osobitne potreby všeobecného záujmu, majú právnu subjektivitu a sú buď prevažne financované alebo priamo či nepriamo kontrolované štátom, územnými orgánmi alebo inými verejnými orgánmi. Na účely uplatnenia uvedeného ustanovenia nie je dôležité, aby osoby vymenované na návrh týchto verejných orgánov pôsobili v rámci dotknutého podniku bezodplatne, pokiaľ boli navrhnuté a vymenované v postavení ich členov.

O existencii kontroly v zmysle článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014

- 59 V súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 44 tohto rozsudku treba zohľadniť znenie článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014, ako aj kontext, do ktorého patrí, a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou, s cieľom určiť, či existencia kontroly v zmysle tohto ustanovenia vyžaduje len to, aby verejné orgány spoločne, hoci aj nepriamo, vlastnili aspoň 25 % imania alebo hlasovacích práv dotknutého podniku v súlade so stanovami podniku, ktorý nad ním vykonáva priamu kontrolu, alebo navyše v prípade potreby preskúmať, či sú tieto orgány spôsobilé ovplyvňovať a koordinovať skutočný výkon hlasovacích práv svojimi zástupcami, alebo či skutočne zohľadňujú záujmy uvedených orgánov.
- 60 Pokiaľ ide po prvé o znenie článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014, treba konštatovať, že toto ustanovenie v súlade s odôvodnením 13 odporúčania z roku 2003, z ktorého, ako to bolo uvedené v bodoch 34 a 49 tohto rozsudku, vychádza táto príloha, odkazuje len na stupeň účasti verejných orgánov na imaní alebo hlasovacích právach dotknutého podniku bez toho, aby sa v ňom odkazovalo okrem iného na skutočné správanie týchto orgánov alebo ich zástupcov.
- 61 Pokiaľ ide po druhé o kontext, do ktorého patrí uvedené ustanovenie, treba poznamenať, že článok 3 prílohy I nariadenia č. 651/2014 výslovne stanovuje na účely určenia, či je podnik prepojený s iným podnikom, potrebu konkrétne preskúmať, či prvý podnik skutočne vykonáva rozhodujúci vplyv na druhý podnik.
- 62 Tento článok 3 v odseku 3 druhom pododseku konkrétne stanovuje prezumpciu neexistencie dominantného vplyvu, ak sa investori uvedení v odseku 2 druhom pododseku nezapájajú priamo alebo nepriamo do riadenia príslušného podniku, a to „bez toho, aby boli dotknuté ich práva ako akcionárov“.
- 63 Ako to naopak vyplýva z odseku 3 štvrtého pododseku článku 3, uvedený článok stanovuje, že podniky možno považovať za prepojené, ak z dôvodu úlohy, ktorú zohráva fyzická osoba alebo skupina fyzických osôb konajúcich spoločne s cieľom vykonávať vplyv na obchodné rozhodnutia dotknutých podnikov, tvoria jeden hospodársky subjekt, aj keď tieto podniky formálne neudržiavajú ani jeden zo

vzťahov uvedených v odseku 3 prvom pododseku tohto článku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. februára 2014, HaTeFo, C-110/13, EU:C:2014:114, body 34, 35 a 39, ako aj uznesenie z 11. mája 2017, Bericap, C-53/17, neuvyverejnené, EU:C:2017:370, bod 17).

- 64 Naopak treba konštatovať, že ten istý článok 3 v odseku 4 neobsahuje analogické ustanovenia, pokiaľ ide o verejné orgány, ktoré individuálne alebo spoločne kontrolujú aspoň 25 % imania alebo hlasovacích práv iného podniku.
- 65 Definícia pojmu „MSP“ v zmysle prílohy I nariadenia č. 651/2014 sa musí v rozsahu, v akom vedie k tomu, že podnikom, na ktoré sa vzťahuje tento pojem, sa priznávajú výhody najčastejšie prostredníctvom pravidiel stanovujúcich výnimky zo všeobecných pravidiel, vykladať reštriktívne (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. februára 2014, HaTeFo, C-110/13, EU:C:2014:114, bod 32).
- 66 Pokiaľ ide po tretie o cieľ sledovaný článkom 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014, treba uviesť, že týmto ustanovením sa má v súlade s kritériom nezávislosti, na ktorom je založený najmä pojem „MSP“ v zmysle tejto prílohy, zabezpečiť, ako to vyplýva z bodov 32 až 39 tohto rozsudku, aby dotknutý podnik mohol prijímať obchodné rozhodnutia samostatne.
- 67 Situácia, ktorá sa vyznačuje existenciou štrukturálnych väzieb medzi rôznymi podnikmi, pokiaľ ide o účasti a hlasovacie práva, vylučuje, aby sa tieto podniky mohli považovať za hospodársky nezávislé jeden od druhého, pokiaľ vedie k tomu, že podnik môže bez ohľadu na svoje skutočné správanie uplatňovať rozhodujúci vplyv na prijímanie rozhodnutí iným podnikom (pozri analogicky rozsudok z 2. apríla 2009, Gluckauf Brauerei, C-83/08, EU:C:2009:228, body 32 až 34).
- 68 Navyše treba poznamenať, že tak článok 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014, ako to vyplýva najmä z odôvodnenia 30 tohto nariadenia a odôvodnenia 13 odporúčania z roku 2003, ako aj samotné uvedené nariadenie, ktorým sa stanovuje skupinová výnimka pre pomoc zlučiteľnú s vnútorným trhom, sú určené na zvýšenie administratívnej jasnosti a právnej istoty prostredníctvom zabezpečenia účinného a zjednodušeného dohľadu nad pravidlami hospodárskej súťaže v oblasti štátnej pomoci (pozri analogicky rozsudok z 29. júla 2019, Bayerische Motoren Werke a Freistaat Sachsen/Komisia, C-654/17 P, EU:C:2019:634, bod 141, ako aj citovanú judikatúru).
- 69 Samotné zohľadnenie stupňa účasti verejných orgánov na imaní alebo hlasovacích právach tohto podniku na účely určenia, či sa na tento podnik vzťahujú výhodnejšie pravidlá uplatniteľné v oblasti MSP, a to bez toho, aby bolo potrebné najmä skúmať konkrétne správanie týchto orgánov alebo ich zástupcov, môže jasne uľahčiť príslušným orgánom uplatňovanie všeobecného pravidla vylúčenia stanoveného v článku 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014.
- 70 Zo znenia tohto ustanovenia, kontextu, do ktorého patrí, z ním sledovaného cieľa, ako aj z právnej úpravy, ktorej je súčasťou, teda vyplýva, že existencia kontroly v zmysle uvedeného ustanovenia vyplýva len zo stupňa účasti verejných orgánov na imaní alebo hlasovacích právach dotknutého podniku.
- 71 V dôsledku toho na účely existencie takejto kontroly stačí, aby takéto verejné orgány vlastnili spoločne, hoci aj nepriamo, aspoň 25 % imania alebo hlasovacích práv dotknutého podniku v súlade so stanovami podniku, ktorý nad ním vykonáva priamu kontrolu, a to bez toho, aby bolo najmä potrebné skúmať, či sú tieto orgány schopné ovplyvňovať a koordinovať skutočný výkon hlasovacích práv ich zástupcami alebo či títo zástupcovia skutočne zohľadňujú záujmy uvedených orgánov.
- 72 Hoci je v tomto prípade nesporné, že NMI-Institut vlastní 88,8 % hlasovacích práv v spoločnosti NMI TT, z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že stanovky NMI-Institut neupravujú otázku výkonu týchto práv.

- 73 Zdá sa však, že v súlade s článkami 2, 7 a 13 týchto stanov je kuratórium nadácie, v súvislosti s ktorým z vyjadrení na pojednávaní na Súdnom dvore vyplýva, že všetci členovia, ako to samotná NMI TT výslovne uviedla, sú v súčasnosti členmi predstavenstva tejto spoločnosti, zodpovedné jednak za vymedzenie zásad upravujúcich prácu NMI-Institut, ktoré sa týkajú najmä využívania výsledkov výskumu a vývoja, a jednak disponuje radom konzultačných a rozhodovacích právomocí v oblasti plánovania obsahu a finančného plánovania, ako aj pokiaľ ide o menovanie, odvolávanie a absolútorium vo vzťahu k správnej rade, pričom kuratórium nadácie je navyše oprávnené zmeniť stanovy NMI-Institut a zrušiť ju.
- 74 Za týchto podmienok sa v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 42 tohto rozsudku zdá, s výhradou overení, ktoré má vykonať vnútroštátny súd, že ustanoveniami obsiahnutými v stanovách NMI-Institut sa môže verejným orgánom priznať z dôvodu prítomnosti ich zástupcov v kuratóriu nadácie nepriame vlastníctvo viac ako 25 % hlasovacích práv v spoločnosti NMI TT.
- 75 Vzhľadom na všetky uvedené úvahy treba na otázky položené vnútroštátnym súdom odpovedať tak, že článok 3 ods. 4 prílohy I nariadenia č. 651/2014 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá vylučuje, aby podnik mohol byť považovaný za MSP, ak orgán podniku, ktorý vlastní podstatnú časť jeho imania, hoci nie je oprávnený zabezpečovať jeho každodennú správu, je z väčšej časti zložený z členov zastupujúcich verejné orgány v zmysle tohto ustanovenia, takže tieto orgány vykonávajú spoločne len z tohto dôvodu nepriamu kontrolu v zmysle tohto ustanovenia nad prvým podnikom, pričom platí, že:
- na jednej strane pojem „verejný orgán“ uvedený v tomto ustanovení má zahŕňať subjekty ako univerzity a vysoké školy, ako aj obchodnú a priemyselnú komoru, ak sú tieto subjekty zriadené na to, aby uspokojovali osobitne potreby všeobecného záujmu, majú právnu subjektivitu a sú buď prevažne financované, alebo priamo či nepriamo kontrolované štátom, územnými orgánmi alebo inými verejnými orgánmi, pričom v tejto súvislosti nie je dôležité, že osoby vymenované na návrh uvedených subjektov pôsobia bezodplatne v rámci dotknutého podniku, pokiaľ boli navrhnuté a vymenované v postavení ich členov, a
  - na druhej strane na účely existencie takejto kontroly stačí, aby takéto verejné orgány vlastnili spoločne, hoci aj nepriamo, aspoň 25 % imania alebo hlasovacích práv dotknutého podniku v súlade so stanovami podniku, ktorý nad ním vykonáva priamu kontrolu, a to bez toho, aby bolo potrebné okrem iného skúmať, či sú tieto orgány schopné ovplyvňovať a koordinovať skutočný výkon hlasovacích práv ich zástupcami alebo či títo zástupcovia skutočne zohľadňujú záujmy uvedených orgánov.

O trovách

- 76 Vzhľadom na to, že konanie na Súdnom dvore má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (desiata komora) rozhodol takto:

Článok 3 ods. 4 prílohy I nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 [ZFEÚ] sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá vylučuje, aby podnik mohol byť považovaný za malý a stredný podnik (MSP), ak orgán podniku, ktorý vlastní podstatnú časť jeho imania, hoci nie je oprávnený zabezpečovať jeho každodennú správu, je

z väčšej časti zložený z členov zastupujúcich verejné orgány v zmysle tohto ustanovenia, takže tieto orgány vykonávajú spoločne len z tohto dôvodu nepriamu kontrolu v zmysle tohto ustanovenia nad prvým podnikom, pričom platí, že:

- na jednej strane pojem „verejné orgány“ uvedený v tomto ustanovení má zahŕňať subjekty ako univerzity a vysoké školy, ako aj obchodnú a priemyselnú komoru, ak sú tieto subjekty zriadené na to, aby uspokojovali osobitne potreby všeobecného záujmu, majú právnu subjektivitu a sú buď prevažne financované, alebo priamo či nepriamo kontrolované štátom, územnými orgánmi alebo inými verejnými orgánmi, pričom v tejto súvislosti nie je dôležité, že osoby vymenované na návrh uvedených subjektov pôsobia bezodplatne v rámci dotknutého podniku, pokiaľ boli navrhnuté a vymenované v postavení ich členov, a
- na druhej strane na účely existencie takejto kontroly stačí, aby takéto verejné orgány vlastnili spoločne, hoci aj nepriamo, aspoň 25 % imania alebo hlasovacích práv dotknutého podniku v súlade so stanovami podniku, ktorý nad ním vykonáva priamu kontrolu, a to bez toho, aby bolo potrebné okrem iného skúmať, či sú tieto orgány schopné ovplyvňovať a koordinovať skutočný výkon hlasovacích práv ich zástupcami alebo či títo zástupcovia skutočne zohľadňujú záujmy uvedených orgánov.

Podpisy